

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

På grundlag af Hovedstadskommissionens forslag i betænkningen om hovedstadsområdets fremtidige struktur (nr. 1307/1995) foreslås det, at den særlige københavnske styrelseslov ophæves, og at Københavns Kommune inddrages under den kommunale styrelseslov. Endvidere foreslås der indført en adgang for Københavns Kommune til at vælge en ny styreform, der bygger på et almindeligt udvalgsstyre, men som tillige indeholder enkelte magistratslignende træk.

Den kommunale styrelseslov indeholder i dag ensartede regler for alle kommuner og amtskommuner, bortset fra Københavns Kommune. Af overvejende historiske grunde har Københavns Kommunes styrelse været reguleret i en særlig lov, hvis regler på en række punkter adskiller sig fra den kommunale styrelseslovs regler.

Styreformens i Københavns Kommune er i henhold til den københavnske styrelseslov et magistratsstyre. Dette magistratsstyre afviger dog i flere henseender fra de magistratsstyreordninger, der findes i Odense, Aalborg og Århus Kommuner, jf. § 64 i den kommunale styrelseslov.

Der har i de seneste årtier været bestræbelser på at tilnærme reglerne i den københavnske styrelseslov til reglerne i den almindelige styrelseslov, men der gælder fortsat en række – i vidt omfang historisk begrundede – særordninger.

Med udgangspunkt i et lovudkast udarbejdet af Københavns Borgerrepræsentation vedtog Folketinget i 1977 lov om Københavns kommunes styrelse. Ved behandlingen af loven var der i Folketinget bred tilslutning til, at Københavns Kommunes styrelse i det væsentlige skulle bringes på linie med styrelsen af landets øvrige kommuner. Ved senere ændringer af den kommunale styrelseslov er der derfor stort set gennemført tilsvarende ændringer i den københavnske styrelseslov.

I betænkning nr. 1114/1987 om Københavns Kommunes styrelsesmæssige forhold er der bl.a. redegjort for fordele og ulemper ved forskellige styre-

former. Udvalget, der afgav betænkningen, foreslog – uanset hvilken styreform der måtte blive valgt – at den særlige styrelseslov for Københavns Kommune blev ophævet, og at kommunen blev inddraget under den almindelige kommunale styrelseslov.

Betænkningen blev efterfølgende sendt til udtalelse i Københavns Kommune, men der kunne ikke i Københavns Borgerrepræsentation opnås flertal for en bestemt styremodel. Som følge heraf blev der ikke fremsat lovforslag på grundlag af betænkningen.

Uanset, at den københavnske styrelseslov siden 1977 er blevet ændret flere gange i forbindelse med tilsvarende ændringer i den kommunale styrelseslov, er grundtrækkene i 1977-loven imidlertid ikke ændret.

Efter regeringens opfattelse vil det være af betydning, at der gennemføres en ændring i denne retstilstand, således at Københavns Kommune omfattes af den kommunale styrelseslovs almindelige regler, og således at der kun opretholdes enkelte særordninger for kommunen, hovedsageligt begrundet i kommunens størrelse.

Herved vil Københavns Kommune også kunne opnå mere smidige styrelsesforhold, idet kommunen vil kunne vælge mellem de forskellige styreformer (udvalgsstyre, magistratsstyre m.v.), der er hjemlet i den kommunale styrelseslov samt den foreslåede nye styreform. Københavns Kommune vil således få en udstrakt frihed til at indrette og tilpasse den politiske ledelse og struktur i overensstemmelse med kommunens ønsker og behov.

En sådan ændring af de styrelsesmæssige regler, der gælder for Københavns Kommune, er efter regeringens opfattelse ikke mindst vigtig i en periode, hvor der er bydelsstyreforsøg, behov for økonomisk genopretning og store udviklingsprojekter inden for kommunen.

Lov om Københavns kommunes styrelse, jf. lov bekendtgørelse nr. 616 af 18. juli 1995, som ændret ved lov nr. 222 af 27. marts 1996, er optaget som bilag 2 til lovforslaget.